

Πρόσθετο υλικό:¹ Ομιλία της επιτρόπου της ομοσπονδιακής κυβέρνησης για τη μετανάστευση, τους πρόσφυγες και την ένταξη, υφυπουργού Aydan Özoğuz (1967-), στις 7 Δεκεμβρίου 2015

Οι φιλοξενούμενοι εργαζόμενοι διαμόρφωσαν την ιστορία μας και τα επιτεύγματά τους πρέπει να τιμηθούν

Στις 20 Δεκεμβρίου 1955 υπογράφηκε η πρώτη συμφωνία πρόσληψης με την Ιταλία. Με αφορμή την 60ή επέτειο, η Επίτροπος της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης για τη Μετανάστευση, τους Πρόσφυγες και την Ένταξη, Υφυπουργός Aydan Özoğuz, προσκάλεσε τους προσκεκλημένους σε μια τελετή στην Καγκελαρία στις 7 Δεκεμβρίου 2015. Η υφυπουργός δήλωσε:

«Με τη σημερινή εκδήλωση θέλουμε να τιμήσουμε τα επιτεύγματα ζωής των φιλοξενούμενων εργαζομένων στη Γερμανία. Για πάρα πολύ καιρό δεν αναγνωρίζαμε ότι διαμόρφωσαν μέρος της ιστορίας μας και ότι συνέβαλαν στο γερμανικό οικονομικό θαύμα. Όταν υπογράφηκε η Συμφωνία Προσλήψεων με την Ιταλία στις 20 Δεκεμβρίου 1955, σηματοδότησε την έναρξη μιας μετανάστευσης που δεν επρόκειτο να είναι μία [να μείνει μοναδική]. Η γερμανική πολιτική, η κοινωνία αλλά και οι φιλοξενούμενοι εργαζόμενοι υπέθεσαν ότι θα ήταν μια προσωρινή ρύθμιση. Κάποιοι θα γεφύρωναν την έλλειψη εργατικού δυναμικού και στη συνέχεια οι άνθρωποι θα έφευγαν ξανά. [...] Συνολικά ήλθαν 14 εκατομμύρια φιλοξενούμενοι εργάτες, τρία εκατομμύρια από αυτούς έμειναν μόνιμα στη Γερμανία, δημιούργησαν οικογένειες και βρήκαν το σπίτι τους εδώ.

Η χώρα μας οφείλει επίσης την ευημερία της στην ενεργητικότητα των ανθρώπων που εγκατέλειψαν την πατρίδα τους, για να εργαστούν εδώ. [...] Στη ΛΔΓ, οι συμβασιούχοι εργάτες προσλαμβάνονταν από τη δεκαετία του 1960 και μετά, από την Πολωνία, την Ουγγαρία και αργότερα από το Βιετνάμ, την Κούβα, την Αγκόλα ή τη Μοζαμβίκη.

Για τους περισσότερους μετανάστες στις δεκαετίες του 1950, 1960 και 1970, ήταν μια δύσκολη και στερημένη εποχή. Αρχικά ζούσαν σε ομαδικά καταλύματα, αποκομμένοι από τον γερμανικό πληθυσμό, δούλευαν σε ορυχεία, σε εργοστάσια, σε γραμμές συναρμολόγησης. Πολλοί ήθελαν να κερδίσουν χρήματα, να αποταμιεύσουν χρήματα και να επιστρέψουν στην πατρίδα τους μετά από μερικά χρόνια, για να ζήσουν μια καλύτερη ζωή από ό,τι πριν φύγουν. Αλλά για εκατομμύρια ανθρώπους, τα πράγματα εξελίχθηκαν διαφορετικά από ό,τι είχαν σχεδιαστεί. Όταν η ανεργία αυξήθηκε στη Γερμανία το 1973 ως αντίδραση στην παγκόσμια πετρελαϊκή κρίση και επιβλήθηκε στάση ως προς περαιτέρω προσλήψεις μεταναστών εργατών, αυτό προκάλεσε το αντίθετο αποτέλεσμα: Πολλοί μετανάστες έφεραν τώρα τις οικογένειές τους στη Γερμανία από το εξωτερικό. Αλλά, παρόλο που ορισμένοι από τους μετανάστες ζούσαν στη Γερμανία για πολλά χρόνια, ελάχιστα μέτρα είχαν ληφθεί για την ενσωμάτωση. Σε ορισμένα μέρη, οι μαθητές διακρίνονταν σε τάξεις για αλλοδαπούς ανάλογα με την εθνικότητά τους. Αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες αποτυχίες της μεταπολεμικής ιστορίας το γεγονός ότι δεν εστιάσαμε τότε σε μαθήματα γλώσσας, σε συμβουλευτική μετανάστευσης ή σε μία εμπροσθοβαρή [με προοπτική] πολιτική ένταξης. Για πολλά χρόνια, οι πολιτικοί αγνοούσαν την πραγματικότητα και ενεργούσαν σαν να μην ήταν η Γερμανία μια χώρα μετανάστευσης. Χρειάστηκε να περάσουν 50 χρόνια μέχρι, με τον νόμο περί μετανάστευσης το 2005, να εισαγάγουμε το δικαίωμα σε μαθήματα ένταξης, σε συνδυασμό με μαθήματα γερμανικής γλώσσας, ως ένα σημαντικό εργαλείο για την ένταξη.

Σήμερα, έχουμε μάθει από τα λάθη εκείνης της εποχής. Κανείς δεν αμφισβητεί πλέον την ανάγκη να ενσωματώσουμε τους ανθρώπους που ζουν μαζί μας στην κοινωνία μας. 60 χρόνια μετά την πρώτη συμφωνία πρόσληψης, πρέπει να είναι σαφές: Η καταγωγή δεν πρέπει να είναι πεπρωμένο - ειδικά όχι στην τρίτη ή τέταρτη γενιά!»

1 Μέρος του εκπαιδευτικού υλικού για το θέμα «Μετανάστευση στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία, τη ΛΔΓ και την ενωμένη Γερμανία» (μάθημα επιλογής για προχωρημένους), το οποίο συνδέεται άμεσα με τα ευρύτερα θέματα «Ανατολική/Δυτική Γερμανία» και «Μετανάστευση (κατά τη διάρκεια των αιώνων)» στην 8η τάξη (βασικό μάθημα για παιδιά 12 ετών). Δείτε τους συνδέσμους [εδώ](#) σ. 10 και [εδώ](#). Τελευταία πρόσβαση 25.10.2023.

Zusatzmaterial: Rede der Beauftragten der Bundesregierung für Migration, Flüchtlinge und Integration, Staatsministerin Aydan Özoğuz, am 7. Dezember 2015

Gastarbeiterinnen und Gastarbeiter haben unsere Geschichte geprägt und ihre Leistungen sind zu würdigen

Am 20. Dezember 1955 wurde das erste Anwerbeabkommen mit Italien unterzeichnet. Anlässlich des 60. Jahrestags hat die Beauftragte der Bundesregierung für Migration, Flüchtlinge und Integration, Staatsministerin Aydan Özoğuz, am 7. Dezember 2015 zu einer Feierstunde ins Kanzleramt eingeladen. Dazu erklärte die Staatsministerin:

„Mit der Veranstaltung heute wollen wir die Lebensleistung von Gastarbeiterinnen und Gastarbeitern in Deutschland würdigen. Viel zu lange haben wir nicht anerkannt, dass sie einen Teil unserer Geschichte geprägt und am deutschen Wirtschaftswunder mitgearbeitet haben. Als am 20. Dezember 1955 das Anwerbeabkommen mit Italien unterzeichnet wurde, war das der Beginn einer Einwanderung, die keine sein sollte. Die deutsche Politik, die Gesellschaft und auch die Gastarbeiter gingen von einem Provisorium aus. Man würde den Arbeitskräftemangel überbrücken und dann würden die Menschen wieder gehen. [...] Insgesamt waren es 14 Millionen Gastarbeiter, drei Millionen von ihnen blieben dauerhaft in Deutschland, sie gründete Familien und fanden hier ihre Heimat.

Unser Land verdankt seinen Wohlstand auch der Tatkraft der Menschen, die damals aus ihrer Heimat aufgebrochen sind, um hier zu arbeiten. [...] In der DDR wurden Vertragsarbeiter ab den 1960er Jahren aus Polen, Ungarn, später dann aus Vietnam, Kuba, Angola oder Mosambik angeworben.

Für die meisten Einwanderer in den 1950er, 1960er und 1970er Jahren war es eine harte und entbehrungsreiche Zeit. Sie lebten anfangs in Sammelunterkünften, abgeschnitten von der deutschen Bevölkerung, arbeiteten in Zechen, in Fabriken, an Fließbändern. Viele wollten Geld verdienen, sparen und nach ein paar Jahren wieder zurück in ihre Heimat, um dort ein besseres Leben als vor der Ausreise zu führen. Doch bei Millionen Menschen kam es anders als geplant. Als 1973 als Reaktion auf die weltweite Ölkrise auch in Deutschland die Arbeitslosigkeit stieg und der Anwerbestopp für weitere Arbeitsmigranten verhängt wurde, führte das zur gegenteiligen Wirkung: Viele Einwanderer holten nun ihre Familien aus dem Ausland nach Deutschland. Doch obwohl die Einwanderer zum Teil seit vielen Jahren in Deutschland lebten, gab es nur wenige Maßnahmen zur Integration. Mancherorts wurden Schüler nach ihrer Staatsangehörigkeit in Ausländerklassen sortiert. Es ist eines der größten Versäumnisse der Nachkriegsgeschichte, dass wir damals weder auf Sprachkurse, Migrationsberatung noch auf eine vorausschauende Integrationspolitik gesetzt haben. Viele Jahre ignorierte die Politik die Realität und verhielt sich so, als ob Deutschland kein Einwanderungsland wäre. Es dauerte 50 Jahre, bis wir 2005 mit dem Zuwanderungsgesetz den Anspruch auf Integrationskurse mit dem Deutschunterricht als wichtiges Instrument zur Integration einführten.

Heute haben wir aus den Fehlern von damals gelernt. Keiner bestreitet mehr die Notwendigkeit, dass die Menschen, die bei uns leben, in unsere Gesellschaft eingebunden werden müssen. 60 Jahre nach dem ersten Anwerbeabkommen muss klar sein: Herkunft darf kein Schicksal sein – erst recht nicht in der dritten oder vierten Generation!“

Supplementary material: Speech by the Federal Government Commissioner for Migration, Refugees and Integration, Minister of State Aydan Özoğuz, on December 7, 2015

Guest workers have shaped our history and their achievements should be honored

On December 20, 1955, the first recruitment agreement with Italy was signed. To mark the 60th anniversary, the Federal Government Commissioner for Migration, Refugees and Integration, Minister of State Aydan Özoğuz, invited guests to a ceremony at the Chancellery on December 7, 2015. On this occasion, the Minister of State stated:

"With today's event, we want to honor the lifetime achievements of guest workers in Germany. For far too long, we have not acknowledged that they shaped part of our history and worked on the German economic miracle. When the recruitment agreement with Italy was signed on December 20, 1955, it marked the beginning of an immigration that was not meant to be one. German politics, society and also the guest workers assumed that it would be a provisional arrangement. One would bridge the labor shortage and then people would leave again. [...] All in all, there were 14 million guest workers, three million of them stayed permanently in Germany, they founded families and found their home here.

Our country also owes its prosperity to the energy of the people who left their homeland to work here. [...] In the GDR, contract workers were recruited from the 1960s onwards from Poland, Hungary, and later from Vietnam, Cuba, Angola or Mozambique.

For most immigrants in the 1950s, 1960s and 1970s, it was a hard and deprived time. They initially lived in collective housing, cut off from the German population, worked in mines, in factories, on assembly lines. Many wanted to earn money, save money and return home after a few years to lead a better life than before they left. But for millions of people, things turned out differently than planned. When unemployment rose in Germany in 1973 in response to the global oil crisis and a recruitment freeze was imposed on further migrant workers, this had the opposite effect: many immigrants now brought their families to Germany from abroad. But although some of the immigrants had been living in Germany for many years, there were few measures for integration. In some places, students were sorted into classes for foreigners according to their nationality. It is one of the greatest failures of postwar history that we did not focus on language courses, migration counseling or a forward-looking integration policy back then. For many years, politicians ignored reality and acted as if Germany were not an immigration country. It took 50 years until in 2005, with the Immigration Act, we introduced the right to integration courses with German language instruction as an important instrument for integration.

Today, we have learned from the mistakes of that time. No one any longer disputes the need to integrate the people who live with us into our society. 60 years after the first recruitment agreement, it must be clear: Origin must not be a destiny – especially not in the third or fourth generation!"